

OBRAZLOŽENJE

PRIJEDLOGA LOKALNOG PROGRAMA ZA MLADE GRADA LABINA

„Lokalni programi za mlade“ i iz njega izvedeni akcijski ili provedbeni planovi su upravni akti koje donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne/regionalne samouprave. Metodologija koja se koristila prilikom izrade ovakvih dokumenta što se tiče pouzdanosti rezultata i valjanosti korištenih metoda, do sada u Republici Hrvatskoj je raznolika. Isto tako, upitna je implementacija donesenih mjera i odgovornost nositelja aktivnosti. U nekim gradovima takvi programi služe kao okvir i opravdanje za već postojeće programe i aktivnosti koje se financiraju u proračunu, a negdje su „mrtvo slovo na papiru“. Izmjena Zakona o osnivanju Savjeta mladih predviđa i nadzor nad provedbom Zakona pa se očekuje da će ovo područje konačno biti ozbiljnije uzeto u razmatranje, obzirom da je u djelokrugu rada Savjeta mladih, osim konzultativne funkcije, upravo i sudjelovanje u izradi i praćenju provedbe programa za mlade. Ovaj Prijedlog Lokalnog programa za mlade Grada Labina (u nastavku: Program) omogućava smjernice za aktivno sudjelovanje mladih u osiguravanju uvjeta za zadovoljavanje potreba mladih. Osim toga, omogućava svim ključnim dionicima da aktivno doprinesu svrsi i ciljevima Programa i to uključivanjem u izradu i provedbu aktivnosti kratkoročnih akcijskih/provedbenih planova kojima se prate i promjene potreba i učinci provedenih mjera.

Ulaskom u Europsku uniju Republika Hrvatska je prihvatila i počela prilagođavati i provoditi veći broj dokumenata kojima se reguliraju javne politike prema i za mlade. Jedan od važnijih procesa (metoda) koji se koriste u kreiranju javnih politika za mlade u Europskoj uniji je metoda otvorene koordinacije, odnosno metoda konzultacije s mladima o svim važnim pitanjima od interesa za mlade, nazvana „strukturirani dijalog s mladima“. To je proces u kojem se tijela javne vlasti, uključujući i institucije Europske unije, savjetuju s mladima o određenim temama koje su od velike važnosti za populaciju mladih diljem Europe. Cilj je osigurati da preporuke i mišljenja mladih ljudi nađu svoje mjesto u nacionalnim i europskim politikama za mlade kako bi se poboljšala kvaliteta njihova života i unaprijedio položaj mladih u nekom području. Ovo se posebno odnosi na lokalnu i regionalnu razinu sudjelovanja.

1. METODOLOGIJA IZRADE PROGRAMA

Istraživačka i metodološka strategija koja se koristi u izradi Programa obuhvaća preporučene metode i alate iz dva osnovna međunarodna dokumenta koji se odnose na mlade:

1. UN strategija za mlade - preporuke
2. EU strategija za mlade

UN u preporukama za dizajniranje efikasne strategije/programa za mlade preporučuje najmanje 10 koraka¹:

1. uključivanje i osnaživanje svih dionika koji su uključeni u život mladih, od početka dizajniranja, implementacije i evaluacije politika za mlade
2. definiranje stanja i analiza potreba mladih - izraditi razvojnu strategiju mladih u lokalnoj/regionalnoj zajednici. Prioritetna područja za razvoj mladih mogu biti osnova za

¹ United Nations, Social Policy and Development Division, Guide for Guide to the Implementation of the World Programme of Action for Youth, 2006, preuzeto s <http://social.un.org/index/Publications/tabid/83/news/26/Default.aspx>, 05.05.2011.

analizu, uvažavajući ljudska prava i temeljne slobode, ne bi li se otvorio dijalog s mladima o pitanjima koja se tiču njihovog života. Važno je razlikovati mlade prema dobi, spolu, mjestu prebivališta (ruralno/urbano), obrazovnom statusu, obiteljskim primanjima, ne bi li prema tim karakteristikama identificirali osjetljive (ranjive) i posebno pogođene skupine

3. definirati osjetljive (ranjive) i posebno pogođene skupine - analiza potreba i situacijske analize determiniraju koje grupe, u kojim situacijama su uvjetovane, kojim okolnostima, političkim uvjetima ili dugom povijesti socijalnog isključenja i diskriminacije
4. razumijevanje vlastitih resursa - znati koji resursi su dostupni, tko može utjecati na promjenu, kako funkcioniraju, tko ih provodi, jesu li financirani iz državnog, županijskog, lokalnog ili civilnog sektora. Osim analize programa, projekta i institucija, mora se obuhvatiti i manje vidljive karakteristike kao što su transparentnost, dostupnost i povjerenje između tih resursa i javnih usluga i mladih
5. osigurati sredstva za provedbu strategije za mlade - iako se strateški dokument Nacionalni program za mlade provodi, više ili manje uspješno na nacionalnom nivou, potrebno je osigurati sredstva za izradu strateških dokumenata na lokalnom/regionalnom nivou, radi specifičnosti svake regije/lokalne zajednice i posebnosti regije/lokalne zajednice iz aspekta ciljanih skupina oko kojih su nagomilani problemi
6. učiti iz prethodnih iskustava - drastične promjene i reforme često vode u neuspjeh, treba učiti iz uspješnih projekata i programa
7. razviti jasnu viziju implementacije politike za mlade - razviti komunikacijske kanale za najmanje jedinice kojima je politika namijenjena (informacije, dvosmjernu komunikaciju)
8. stvoriti institucionalnu strukturu pogodnu za implementaciju politike za mlade
9. osigurati partnerstvo svih dionika - javne institucije, civilni i privatni sektor, roditelje, mlade i dr. Cilj mora biti promocija mladih kao vrijednosti društva i učinkovito partnerstvo
10. povećati znanje i dizajnirati bolje programe kroz monitoring i evaluacije, poticati istraživanja koja se tiču mladih, uključiti u popise stanovništva i nacionalne podatke koji se tiču mladih. (adaptirano prema UN Guide to the Implementation of the World Programme of Action for Youth 2006).

EU strategija za mlade proporuča sljedeće komponente za izradu lokalnih/regionalnih/nacionalnih programa djelovanja za mlade:

1. međusektorsku suradnju
2. dijalog s mladima (strukturirani dijalog s mladima)
3. suradničko učenje (seminari međusektorske suradnje, klasteri povezani s radom s mladima, seminari i klasteri o volontiranju mladih, klasteri o zdravlju mladih..)
4. implementacija Strategije na svim razinama
5. javne politike zasnovane na znanstvenim istraživanjima (evidence – based policy, indikatori za istraživanje)
6. mobilizacija programa za mlade
7. pojednostavljeno izvještavanje (EU Strategy for youth, str. 12. Do 14. (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009DC0200&from=EN>, 2. 8. 2014.).

Mladi su kao posebno rizična skupina zaštićeni, a temeljem dokumenta EU Komisije mladi se smatraju najugroženijom skupinom u društvu, u društvu koje stari, s jedne strane, a s druge strane – mladi su dragocjen izvor /resurs za budućnost. U skladu s preporučenim fazama i komponentama za izradu lokalnih strategija prilagodili smo metodologiju izrade, dok su ciljevi iz EU strategije za mlade su nam temeljna vodilja. Ciljeve smo prilagodili kontekstu

(lokalnim specifičnostima), pravnoj regulaciji i dostupnosti podatka (analitici) u pojedinim područjima.

Opći ciljevi EU strategije za mlade se mogu sažeti u dva:

- pružiti više i jednakih mogućnosti za mlade u obrazovanju i na tržištu rada
- potaknuti mlade da budu aktivni građani i sudjeluju u društvu.

Ne bi li mjere iz strateških politika za mlade imale uporište u stvarnom stanju u lokalnoj zajednici, a u cilju zaštite mladih, nužno je kontinuirano pratiti, istraživati potrebe i promjene koje prate društveni položaj mladih. U tu svrhu, u izradi ovoga dokumenta se koristilo nacrt istraživanja koji omogućava promjene, obzirom na vrste dostupnih podataka, u više faza, koje prate i odgovarajuće metode. Moramo napomenuti da su neke planirane faze i metode promijenjene u „hodu“, obzirom na ne/mogućnost dobivanja pouzdanih informacija. Sve prepreke na koje smo naišli su pretočene u prijedloge za unapređenje pojedinih sektora koji u okviru rada, odnosno djelatnosti i nadležnosti koje imaju, kreiranju programa, projekata i aktivnosti za mlade, bilo da su mladi direktni ili indirektni korisnici ili nositelji aktivnosti.

2. FAZE IZRADE PRIJEDLOGA LOKALNOG PROGRAMA ZA MLADE GRADA LABINA

Ciljevi Programa usklađeni su s potrebom da se javne politike koje se odnose na mlade usklade s potrebama mladih Labina. Problemi koji prate definiranje ciljeva Programa povezani su i s nedovoljno razvijenim javnim politikama na nacionalnom nivou, zbog čega je u planu izrada novih zakona iz ovoga područja. Problemi koji se odnose na cijelu Hrvatsku, odnose se i na Labin pa je ovaj Program, ujedno i pripremna analiza za usklađivanje javnih politika za mlade općenito. Naime, procesi i uključenost raznih dionika u faze izrade Programa i konačno sam Program unaprijedit će prvenstveno položaj mladih jer će senzibilizirati ključne dionike u životu mladih na činjenicu da mladi imaju posebni položaj u društvu, da mlade treba uključivati u sve oblike sudjelovanja u društvu i konačno da su mladi posebno rizična skupina u društvu, koja zahtjeva pažnju i skrb cijeloga društva.

Ciljevi izrade Programa općenito su sljedeći:

- analizirati strukturu potreba mladih Labina
- analizirati postojeće resurse koji omogućavaju uključenost mladih, kao i njihovo sudjelovanje
- izdvojiti i uključiti ključne dionike koji mogu unaprijediti život mladih u Labinu
- jasno odrediti odgovornost pojedinih dionika za pojedina područja života mladih Labina
- senzibilizirati ključne dionike na probleme mladih
- uključiti mlade Labina u različite načine sudjelovanja u javnom životu Labina, od svakodnevnog života do procesa političkog odlučivanja
- osigurati da se javne politike za mlade definiraju u skladu sa stvarnim potrebama
- osigurati institucionalnu strukturu za implementaciju politike za mlade
- razvijati ideju partnerstva među ključnim dionicima koji utječu na kvalitetu života mladih
- jačati međugeneracijsku solidarnost (između mladih i „odraslih“), čime se jača društvena kohezija šire društvene zajednice Labina
- educirati mlade i ključne dionike o nužnosti sudjelovanja u društvu i dr..

Procesi i faze u kojima su sudjelovali različiti dionici u stvaranju ovoga Programa, doprinijet će i ciljevima pokretanja i opravdanosti izrade novoga „zakona o mladima“. Na taj način će se javnost već prethodno senzibilizirati na perspektivu iz koje je nužno uključivati mlade, pa će procesi i vrijednosti novih javnih politika prema mladima imati već određeni

legitimitet. Stoga se u izradi ovoga programa nastojalo uskladiti ciljeve kojima će se jasnije definirati i ova područja, pa će se nastojati potaknuti uključene aktere da doprinesu sljedećima ciljevima, a u skladu s lokalnim, kulturnim i političkim specifičnostima:

- definiranje različitih oblika organiziranja mladih
- definiranje rada s mladima (youth worka) kao i priznavanje statusa osoba koje se time bave,
- određivanje održivog i kontinuiranog načina financiranja organiziranog javnog sektora mladih kroz podršku njihovim programima i projektima
- uređenje sustava kontinuirane provedbe istraživanja o mladima kao dodatnog instrumenta provjere efikasnosti politika za mlade te kao osnova za izradu novih sukladno potrebama mladih
- definiranje odnosa i načina suradnje između nadležnih tijela državne uprave i jedinica lokalne i regionalne samouprave s predstavnicima sektora organiziranih mladih (iz Nacrta prijedloga iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o mladima, Ministarstvo socijalne politike i mladih, 13. lipnja 2013.)

Stoga su faze izrade Programa prilagođene svim navedenim ciljevima Programa:

2.1. Prva, eksplanatorna faza

U prvoj, eksplanatornoj fazi su se prikupljali podaci iz različitih izvora, ne bi li stekli sliku društvenog okoliša u kojem mladi Grada Labina žive. Ova „mapa zajednice“ je mozaik životnih uvjeta, prednosti i nedostataka, snage i slabosti grada. Osim toga, konstruirali smo upitnik kojemu je cilj utvrđivanje kapaciteta (kadrovskih, idejnih, prostornih i dr. resursa) organizacija civilnog društva koje djeluju na području Grada Labina.

Slijedi popis područja interesa i potreba mladih, odnosno indikatora koji se preporučaju u EU strategiji za mlade.

Prema EU strategiji za mlade, preporuča se korištenje sljedećih indikatora za analizu potreba/problema koji će izdvojiti probleme koji su relevantni za planiranje. Ciljeve iz Eu strategije za mlade je prema ovim indikatorima moguće prilagoditi specifičnostima lokalne sredine:

- opći podaci o mladima (sociodemografski i ostali dostupni podaci o mladima)
- indikatori prema područjima od interesa za mlade:

2.1.1. obrazovanje i osposobljavanje za cjeloživotno učenje (formalno i neformalno)

Ciljevi: razviti bolju povezanost između formalnog i neformalnog obrazovanja, povećanje zapošljivosti, olakšati tranziciju iz obrazovnog sustava na tržište rada

Glavni problemi u EU - rano napuštanje obrazovnog sustava i cjeloživotnog obrazovanja; loša obrazovna postignuća/nedostatak kompetencija; mali udio mladih s tercijalnim obrazovanjem

2.1.2. područje zapošljavanja i poduzetništva

Ciljevi: pružiti mladima podršku za zapošljavanje, bilo kao zaposlenicima, bilo kao poduzetnicima

Glavni problemi u EU: nezaposlenost mladih (dugotrajna); nezaposlenost u totalnoj populaciji; samozapošljavanje mladih; otvaranje obrta ili tvrtki; mladi s privremenim ugovorima o radu

2.1.3. zdravlje i blagostanje (sport i dr.)

Ciljevi: zdravlje i blagostanje mladih se mora podržavati, promocija mentalnog i seksualnog zdravlja, sporta, fizičke aktivnosti, zdravi stilovi života, prevencija ozljeda, poremećaja u prehrani, ovisnosti i nasilja

Glavni problemi: redoviti pušači, pretilost, alkohol, uzroci smrti (samoubojstvo), psihičke smetnje, ozljede (prometne nesreće, nasilje, samoozljeđivanje)

2.1.4. područje socijalnog (društvenog) u/isključivanja

Ciljevi: prevencija i odgovornost među generacijama, zajednička solidarnost između društva, jednake mogućnosti i borba protiv svake diskriminacije

Glavni problemi: rizik od siromaštva (realni i potencijalni), materijalna deprivacija, život u kućanstvima u kojima je nizak radni intenzitet; nedovoljna medicinska skrb, mladi u među prostoru između obrazovnog sustava i tržišta rada...

2.1.5. kultura i stvaralaštvo (kreativnost)

Ciljevi: poticati i davati podršku mladima kroz bolju kvalitetu ulaska i participacije u kulturu, promocija osobnog razvoja, unaprjeđenje sposobnosti učenja, interkulture vještine, razvijati i poticati fleksibilne vještine za buduće radne mogućnosti

Glavni problemi: niska razina sudjelovanja mladih u amaterskim umjetničkim aktivnostima, nizak nivo sudjelovanja u umjetničkim aktivnostima, sudjelovanje u sportu i drugim oblicima slobodnog vremena, klubu ili drugim organizacijama za mlade, učenje najmanje dva strana jezika..

Alati za unaprjeđenje područja djelovanja za mlade:

2.1.6. sudjelovanje (participacija) mladih

Ciljevi: poticati sudjelovanje mladih u svim oblicima reprezentativne demokracije i civilnog društva, podrška na svim nivoima

Glavni problemi: niska participacija u političkim ili organizacijama civilnog društva, niska participacija mladih u lokalnim, regionalnim, nacionalnim izborima, niska razina izabranih mladih, mali broj mladih koji koriste Internet za interakciju s lokalnim vlastima, niska razina mladih koji koriste internet za iskazivanje svojih stavova, mišljenja na webu.

2.1.7. volonterske aktivnosti

Ciljevi: podržavati volonterske aktivnosti, priznavanje vrijednosti volonterskog rada, važnost neformalnog učenja, ukloniti smetnje pristupa volonterskom radu

Glavni problemi: niska razina mladih uključenih u volonterske aktivnosti, niska razina sudjelovanja u volonterskim aktivnostima u zajednici, nizak nivo izvan zajednice (mobilnost), ne priznavanje sudjelovanja (nije sustavno) .

2.1.8. mladi i svijet

Ciljevi: sudjelovanje mladih u globalnim i međunarodnim organizacijama i aktivnostima koje promoviraju ljudska prava, održivi razvoj (globalno zatopljenje i sl.)

Glavni problemi: nizak broj mladih koji sudjeluju u radu organizacija koje se bave globalnim problemima, nizak broj mladih koji su uključeni u aktivnosti i projekte u koje su uključeni mladi iz drugih udaljenih krajeva svijeta.

Ne bi li analizirali stanje prema ovim indikatorima pristupili smo prikupljanju podatka koristeći nekoliko metoda ovisno o području od interesa za mlade i potencijalnim problemima. Za prikupljanje podataka koji su temelj za stvaranje mozaika životnih uvjeta mladih Labina, nazvanog „mapa životnih uvjeta mladih Labina“ koristile su se metode:

- kvalitativne - sekundarna analiza podatka (analiza statističkih izvješća, analiza akata i drugih dokumenata i s.), analiza sadržaja (analiza web portala), komparativna analiza (analiza i usporedba dokumenta čiji sadržaj problematizira ili normira isti problem ili predmet i sl.), swot analiza, intervjui sa stručnjacima (djelatnicima gradske uprave) i dr.
- kvantitativne - upitnik, e-poštom za organizacije civilnog društva i dr.

U ovoj prvoj fazi sudjelovali su:

- prvenstveno naručitelji Programa, odnosno upravni odjeli gradske uprave kao davatelji podatka za one podatke koji nisu bili dostupni na web stranici Grada,
- organizacije civilnog društva kojima se e- poštom uputio upitnik o kapacitiranosti i potencijalima za aktivno sudjelovanje u javnom životu Labina.
- osim toga, suradnici izvršitelja su prikupljali podatke dostupne na Internetu, te analizirali internetske stranice ustanova i organizacija, u svrhu analize dostupnosti informacija koje su od interesa za mlade - mladima.

2.2. Druga faza: priprema za procese “strukturiranog dijaloga” s mladima

U ovoj ključnoj fazi za uključivanje mladih nastojalo se savjetovati i konzultirati mlade o glavnim problemima/potrebama iz svih navedenih područja od interesa mladih (indikator), kako bi mladi dali doprinos izradi programa te stekli “vlasništvo” nad programom. Naime, uspješnost implementacije javnih politika EU će biti smanjena, ukoliko strateške dokumente ili druge akte koje se odnose na mlade planiraju samo ili donositelji političkih odluka i/ili stručnjaci, bez uključivanja mladih kao eksperta i stručnjaka iz ovog područja. Zbog toga mladi nemaju osjećaj „vlasništva“ nad tim aktima pa je to razlog neuspješnosti mnogih javnih politika. Osjećaj „vlasništva“ nad programom osigurava odgovornost za provedbu svih usuglašenih prioriteta i mjera svih uključenih dionika.

Strukturirani dijalog (skraćeno: SD) se odvijao u nekoliko ciklusa, uključujući više različitih metoda:

1. prvi ciklus SD

Iskazivanje problema, prijedloga i sugestija prema dimenzijama i područjima djelovanja za mlade (problemi, mogućnosti za rješavanje i ključni dionici)

Prikupljanje podataka o stanju “na terenu” za koje se koristila kvalitativna analiza dobivenih podatka, različitim metodama, strukturirano po područjima, javne rasprave te intervjui s važnim dionicima. U ovoj fazi koristilo se nekoliko oblika/načina uključivanja mladih, stručnjaka iz područja od interesa mladih i članova predstavničkih i/ili izvršnih tijela Grada Labina. Korištene su metode rada u skupinama i to:

- Internet javna rasprava s predstavnicima organizacija civilnog društva (koje imaju programe za mlade) na za to predviđenim obrascima prema područjima djelovanja za mlade

U obrascima za internetsku javnu raspravu bili su sintetizirani rezultati prethodnih analiza dostupnih resursa iz “mape zajednice” i rezultati provedenog istraživanja o kapacitiranosti i percepciji problema mladih u kojima su sudjelovale organizacije civilnog društva i neke javne

ustanove. Obrazac je strukturiran tako što su naglašeni ciljevi djelovanja u pojedinom području, iskazani problemi, mogućnosti za rješavanje tih problema, a tražilo se od sudionika da doprinesu svojim prijedlozima za rješavanje, ali i dodaju druge probleme koji se nisu do te faze istaknuli. Osim toga, sudionici su upitani o ključnim dionicima koji trebaju biti uključeni u rješavanje tih problema. Rok za dostavu prijedloga je bio dva puta produživan, zbog malog odaziva sudionika, iako je jedan dio uključenih sudionika podnosio primjedbe gradskoj upravi radi "neuključenosti". Svi sudionici su zamoljeni da rasprave o predloženim problemima i rješenjima među svojim članovima. Prikupljanje ovih podataka je trajalo umjesto predviđenih 60 dana, još dodatnih 60.

- sastanci i drugi oblici komunikacije (e-poštom) sa stručnjacima radi dobivanja podataka
- dodatno je organizirana fokus grupa (25.3.2015.) s organiziranim oblicima djelovanja mladih na kojoj su sudionici bili predstavnici Savjeta mladih Grada Labina, predstavnici Gradskog vijeća mladih (srednjoškolska dob), predstavnici Učeničkog vijeća Srednje škole Mate Blažine i predstavnici udruga mladih i za mlade.

2. drugi ciklus SD

Održana je javna rasprava (javni forum) o problemima mladih, 21.4.2015.

Strukturirana javna rasprava (javni forum) održana je 21.4. 2015. godine u Labinu, a na njoj je sudjelovalo oko 60 sudionika u plenumskom dijelu, te 50 u radu radnih skupina, uglavnom predstavnika organizacija civilnog društva i ustanova koji se bave problemima mladih i nešto manje mladih. Ova javna rasprava/forum održana je u dvije faze:

1. plenumski dio, na kojem su predstavljene (ponovo) faza izrade i metodologija programa za mlade, ciljevi i očekivani rezultati
2. javne rasprava/forum, radioničkog tipa u kojoj su sudjelovali mladi (eksperti) sudionici, stručnjaci iz različitih područja (predstavnici ustanova i institucija čija djelatnost je povezana s područjima od interesa za mlade), stručnjaci/djelatnici gradske uprave zaduženi za rad s mladima i članovi političkih predstavničkih i/ili izvršnih tijela. Materijal za javnu raspravu se sastojao od sintetiziranih rezultata internetske javne rasprave, a vodili su ih stručni suradnici provoditelja izrade programa. Metodom rada u skupinama, razmjenom iskustava i perspektiva omogućen je i dijalog između različitih predstavnika, a prikupljeni su dodatni podaci o problemima i potencijalnim rješenjima.

I u ovoj fazi se dodatno koristila metoda swot analize i metoda intervjua s odabranim predstavnicima ključnih dionika. Naime, jedan dio sudionika je tražio dodatna objašnjenja, pa su oni dodatno ispitani odnosno sudjelovali u prikupljanju podataka. Cilj ove faze je prikupljanje mišljenja o potrebama mladih iz različitih perspektiva, kako bi u zajedničkom dijalogu i debati utvrdili prioritete javnih politika za mlade Labina. Teme i sadržaj, odnosno glavni problemi o kojima se prikupljalo podatke su odabrani prema područjima od interesa za mlade (iz EU strategije), odnosno preporučenim indikatorima za analizu, a usklađeno prema iskazanim podacima iz prve, eksplanatorne faze u kojoj smo dobili podatke o kojima se vodila evidencija.

3. treći ciklus SD

Upućen prijedlog Programa udrugama i ustanovama koje su sudjelovale u prethodnim fazama na raspravu.

Rezultate prve faze izrade Programa i prvog i drugog ciklusa strukturiranog dijaloga s mladima koji predstavljaju iskaz glavnih problema smo objedinili u izvješću s preporukama za unapređenje položaja mladih, odnosno sastavili smo prijedlog „Lokalnog programa za mlade

Grada Labina “. Ovaj prijedlog je upućen sudionicima rasprave i prethodne faze na dopunu i raspravu te naručitelju Programa, odnosno stručnim službama kako bi izvršili pregled i korigirali eventualne nedostatke, te kako bi se na osnovi uvida u cijeli dokument moglo podnijeti eventualne dopune i primjedbe. Savjet mladih Grada Labina je uključen u sve prethodne faze izrade, pa i u ovaj.

4. četvrti ciklus SD

Naručitelj otvara javnu raspravu sa zainteresiranom javnosti, na web stranici Grada Labina koja traje 7 dana (10. – 17. 7. 2015.). Ovim postupcima, uključivanjem zainteresirane javnosti se omogućava široj javnosti da uputi primjedbe i doprinese kvaliteti Programa, odnosno ukaže na eventualne propuste koji se nisu mogli iskazati zbog isključenosti nekih skupina u prethodnim fazama. Internet savjetovanje sa zainteresiranom javnosti se održava u skladu sa Kodeksom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata ("Narodne novine", broj 140/09.)

Primjedbe upućena internetskim savjetovanjem i javnim raspravama Savjeta mladih s mladima će biti uključene u program obzirom na usklađenost s postojećom zakonskom regulativom kao i iz aspekta održivosti traženih izmjena.

5. Peti ciklus SD

U prijedlog Programa se uključuje sve relevantne primjedbe te upućuje u proceduru za usvajanje na Gradskom vijeću Labina

Na sjednicu Gradskog vijeća na kojem je točka dnevnog reda prijedlog Programa, poziva se sve sudionike.

Nakon čega slijedi:

- imenovanje članova radnih skupina za izradu akcijskog/provedbenog plana (predstavnici dionika – organizacija civilnog društva, ustanova, mladih i grada te drugih stručnjaka)
- izrada akcijskog plana i usvajanje financiranja u proračunu grada.

Izradu Programa će evaluirati vanjski evaluatori, a posebnu ulogu imaju članovi Savjeta mladih koje se uključuje kao koordinate u sve faze izrade akcijskih planova i praćenja provedbe programa. Program će recenzirati stručnjaci iz područja javnih politika.

Nakon usvajanja Programa za mlade, imenuje se koordinacija, radne skupine za izradu Akcijskog plana, kojim će se odrediti konkretne aktivnosti, izvori financiranja, nositelji/izvršitelji koji će realizirati mjere preporučene u Programu.

Za potrebe izrade akcijskih planova (provedbenih planova) potrebno je odabrati provedbenu koordinaciju, koja će koordinirati projektnim ciklusom, odnosno fazama izrade programa:

1. predstavnik – koordinator javne uprave koji u opisu posla obavlja poslove vezane uz interese mladih
2. predstavnik/ci - koordinator/i ustanova koji obavljaju djelatnost za i s mladima
3. predstavnik/ci - koordinatori organizacija mladih i za mlade
4. predstavnici – koordinatori savjeta mladih
5. predstavnici – koordinatori članovi predstavničkog/izvršnog tijela.

Edukaciju, praćenje (monitoring) i kontrolu provode vanjski stručni suradnici.

Preporuča se da se ovaj strateški plan, odnosno Program za mlade donese za razdoblje od 2015. do 2020. godine. Na temelju Programa se donosi akcijski plan za kraće razdoblje, preporučeno na jednu ili dvije godine.

Ovo je ključno za dodatno uključivanje mladih jer se radi o planiranju konkretnih aktivnosti, pri čemu će doći do izražaja stvarno i aktualno stanje na terenu, među mladima, te biti prilika da mladi direktno utječu na odabir vrste, načina i dionike aktivnosti kojima se zadovoljavaju javne potrebe mladih. Broj mladih i predstavnika organiziranih oblika mladih mora biti veći od predstavnika drugih dionika.

Izradio: Upravni odjel za samoupravu i opće poslove